

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. kovo 12 d.
(OR. en)

7628/24

ENV 283
SAN 149
CONSOM 101
AGRI 206
DELECT 50

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. kovo 11 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2024) 1454 final
Dalykas:	KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../... 2024 03 11 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 papildomas pagrindinių rizikos valdymo elementų techninėmis specifikacijomis

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2024) 1454 final.

Pridedama: C(2024) 1454 final

Briuselis, 2024 03 11
C(2024) 1454 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2024 03 11

**kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 papildomas
pagrindinių rizikos valdymo elementų techninėmis specifikacijomis**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Sąjungos vandens ištekliai patiria vis didesnę spaudimą, dėl to kai kuriose valstybėse narėse ima stigti vandens. Be to, dėl klimato kaitos, nenuspėjamų oro sąlygų ir sausrų smarkiai didėja įtampa dėl gėlo vandens prieinamumo. Atsižvelgiant į Europos žaliąjį kursą, Žiedinės ekonomikos veiksmų planą¹ ir naujojoje ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje² teigiama, kad platesnis valytų nuotekų pakartotinis naudojimas yra viena iš pagrindinių priemonių, stiprinančių Sąjungos gebėjimą reaguoti į didėjančią spaudimą vandens ištekliais. Ši praktika gali padėti sumažinti iš paviršinio ir požeminio vandens telkinių imamo vandens kiekį ir taip gerinti vandens išteklių išsaugojimą, kad būtų atkurtas natūralusis vandens ciklas, laikantis visa apimančio hidrologinio atsparumo tikslo, kurio siekti Europos Sąjunga ragino 2023 m. kovo mėn. Jungtinių Tautų konferencijoje vandens klausimais.

Apie pakartotinio vandens naudojimo praktiką kalbama ir dabartiniuose teisės aktuose. Vandens pagrindų direktyvoje 2000/60/EB³, skatinant naudoti efektyviai vandenį naudojančias pramonės technologijas ir vandenį taupančius drėkinimo metodus, užsimenama ir apie pakartotinį vandens naudojimą, kaip vieną iš papildomų priemonių, kurias valstybės narės gali rinktis taikyti siekdamos geros kokybinės ir kiekybinės paviršinio ir požeminio vandens telkinių būklės tikslų. Miesto nuotekų valymo direktyvoje 91/271/EEB⁴ reikalaujama, kad išvalytos nuotekos esant galimybei būtų naudojamos pakartotinai. Po šiuo metu atliekamos šio teisės akto peržiūros tas reikalavimas bus sugriežtintas.

Didinant visuomenės pasitikėjimą šia praktika pagrindinis saugos elementas turi būti patikimas rizikos valdymas.

Pakartotinio vandens naudojimo reglamento nuostatos dėl rizikos valdymo

Reglamente (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų⁵ (toliau – Pakartotinio vandens naudojimo reglamentas) nustatyti suderinti minimalieji vandens kokybės reikalavimai, kurių laikantis valytas komunalines nuotekas galima saugiai naudoti drėkinimui žemės ūkyje. Jame taip pat išdėstyti minimalieji stebėsenos reikalavimai, rizikos valdymo nuostatos, pagal kurias vertinama ir šalinama galima papildoma rizika sveikatai ir aplinkai, leidimų išdavimo reikalavimai ir nuostatos dėl skaidrumo, kuriomis užtikrinama, kad pagrindinė informacija apie kiekvieną pakartotinio vandens naudojimo projektą būtų prieinama visuomenei.

Pagal Pakartotinio vandens naudojimo reglamento 6 straipsnio 1 dalį, regeneruoto vandens gamybai ir tiekimui taikomas reikalavimas turėti leidimą. Leidimų išdavimas turi būti

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM/2020/98 *final*).

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ (COM/2021/82 *final*).

³ Direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁴ 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj>).

⁵ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj>).

grindžiamas išsamiau rizikos valdymo planu (6 straipsnio 3 dalis), kuris privalo atitikti 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Be to, II priede išvardyti visi pagrindiniai elementai, į kuriuos turi būti atsižvelgta rizikos valdymo plane. Rizikos valdymas reikalauja, kad rizika būtų nustatoma ir valdoma proaktyviai. Atlikus II priede nurodytais pagrindiniais elementais grindžiamą analizę, rizikos valdymo plane turėtų būti nustatyti visi papildomi vandens kokybės reikalavimai, būtini siekiant užtikrinti pakankamą žmonių bei gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugą. Pripažįstant, kad rizikos valdymas yra sudėtingas procesas, Pakartotinio vandens naudojimo reglamentu Komisijai suteikiami įgaliojimai parengti II priede nurodytų pagrindinių elementų technines specifikacijas. Tokios techninės specifikacijos taip pat turėtų atitikti tarptautines gaires ir standartus, parengtus, pavyzdžiui, Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) ir Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO).

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Šis deleguotasis reglamentas parengtas remiantis keliais techniniais tyrimais, įskaitant Jungtinio tyrimų centro (JTC) parengtas ataskaitas „Pakartotinio vandens naudojimo drėkinimui žemės ūkyje ir vandeningojo sluoksnio papildymo minimalieji kokybės reikalavimai. ES lygmens teisinės priemonės dėl pakartotinio vandens naudojimo rengimas“ (*Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge – Towards a legal instrument on water reuse at EU level*)⁶ ir „Techninės rekomendacijos. Pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymas Europos žemės ūkio drėkinimo sistemose“ (*Technical Guidance – Water Reuse Risk Management for Agricultural Irrigation Schemes in Europe*)⁷, ir tarptautiniu mastu pripažintomis gairėmis bei standartais, konkrečiai, PSO sanitarijos saugos planavimo vadovu⁸, standartais ISO 20426 (2018)⁹ bei ISO 16075-1–2 (2020)¹⁰ ir Australijos vandens pakartotinio naudojimo gairėmis (2006 m.)¹¹.

2021 m. gegužės–lapkričio mėn. surengti penki techniniai seminarai pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo klausimais. Juose valdžios institucijos, vandens valymo įmonės ir kiti suinteresuotieji subjektai turėjo galimybę aptarti esamus ir kelti naujus klausimus. Po seminarų atlikti atvejų tyrimai, su kurių rezultatais galima susipažinti minėtose JTC techninėse gairėse.

⁶ Alcalde-Sanz, L. and Gawlik, B.M., *Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge - Towards a legal instrument on water reuse at EU level*, European Commission, Luxembourg, 2017, JRC109291.

⁷ Maffettone, R. and Gawlik, B.M., *Technical guidance: water reuse risk management for agricultural irrigation schemes in Europe*, European Commission, Luxembourg, 2022, JRC 129596.

⁸ WHO, *Sanitation safety planning: manual for safe use and disposal of wastewater, greywater, and excreta*, Geneva, 2016.

⁹ ISO 20426: 2018. *Guidelines for health risk assessment and management for non-potable water reuse* (Pakartotinio negeriamojo vandens naudojimo rizikos sveikatai vertinimo ir valdymo gairės).

¹⁰ ISO 16075-1:2020. *Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects – Part 1: The basis of a reuse project for irrigation* (Valytų nuotekų naudojimo drėkinimo projektams gairės. 1 dalis. Pakartotinio naudojimo drėkinimui projekto pagrindas). ISO 16075-2:2020. *Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects – Part 2: Development of the project* (Valytų nuotekų naudojimo drėkinimo projektams gairės. 2 dalis. Projekto rengimas).

¹¹ NRMMC–EPHC–AHMC, *Australian guidelines for water recycling: managing health and environmental risks (phase 1). National Water Quality Management Strategy* (Australijos vandens recirkuliavimo gairės. Rizikos sveikatai ir aplinkai valdymas (1 etapas). Nacionalinė vandens kokybės valdymo strategija), Canberra, 2006.

Pagal Bendrą įgyvendinimo strategiją¹² įsteigtoje Pakartotinio vandens naudojimo darbo grupėje susibūrę valstybių narių institucijų ekspertai ir suinteresuotieji subjektai aktyviai dalyvavo techninėje diskusijoje dėl rizikos valdymo specifikacijų. Į diskusiją aktyviai įsitraukė ir Vandens bei potvynių ekspertų grupė¹³. Jai buvo suteikta galimybė pateikti pastabų dėl deleguotojo reglamento projekto ir jame nustatytų techninių specifikacijų. Parengiamieji posėdžiai vyko 2022 m. lapkričio 17–18 d., 2023 m. kovo 13–14 d. (Pakartotinio vandens naudojimo darbo grupė) ir 2023 m. spalio 16 d. (Ekspertų grupė).

2024 m. sausio 11 d.–vasario 8 d. atsiliepimus apie deleguotojo reglamento projektą galėjo reikšti visuomenė. Iš viso gauti 32 atsiliepimai: 6 iš viešojo sektoriaus institucijų, 2 iš mokslo tiriamųjų įstaigų, 14 iš verslo asociacijų, 3 iš NVO ir 7 iš piliečių. Keliuose atsiliepimuose vietoj nuomonės apie technines specifikacijas išreikštas prieštaravimas pačiam pakartotinio vandens naudojimo principui. Kituose raginama nustatyti specialius parametrus, kurie viršytų Pakartotinio vandens naudojimo reglamente nustatytus minimaliuosius reikalavimus. Dar kituose pateikta konkrečių pasiūlymų, padėjusių pagerinti deleguotojo reglamento projekto kokybę.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Šio deleguotojo reglamento priėmimo teisinis pagrindas yra Pakartotinio vandens naudojimo reglamento 5 straipsnio 5 dalis. Konkrečiau tariant, 5 straipsnio 5 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais reglamentas papildomas nustatant to paties reglamento II priede nustatytų pagrindinių rizikos valdymo elementų technines specifikacijas.

Šio deleguotojo reglamento struktūra:

- 1 straipsnyje pažymima, kad deleguotojo reglamento priede nustatomos pakartotinio vandens naudojimo reglamento II priede nurodytų pagrindinių rizikos valdymo elementų techninės specifikacijos.
- 2 straipsnyje nustatoma deleguotojo reglamento įsigaliojimo ir taikymo pradžios data.
- Galiausiai, šio deleguotojo reglamento priede pateikiamos būtinos visų pagrindinių rizikos valdymo elementų techninės specifikacijos, kad atsakingos šalys galėtų parengti patikimus rizikos valdymo planus ir užtikrinti pakartotinio vandens naudojimo projektų saugą.

¹² <https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/dd9b4484-2935-4ee8-b3ce-72f844f3644c>

¹³ Paskelbta Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registre, kodo Nr. E03687.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2024 03 11

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 papildomas pagrindinių rizikos valdymo elementų techninėmis specifikacijomis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų¹⁴, ypač į jo 5 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą,

kadangi:

- (1) Reglamente (ES) 2020/741 nustatyti minimalieji saugaus pakartotinio vandens naudojimo drėkinimui žemės ūkyje reikalavimai. To reglamento 6 straipsniu reikalaujama, kad regeneruotam vandeniui gaminti ir tiekti būtų privalomas leidimas ir kad toks leidimas būtų išduodamas remiantis rizikos valdymo planu. To reglamento 5 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planai būtų grindžiami to reglamento II priede nustatytais rizikos valdymo elementais;
- (2) pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo plano rengimas gali būti sudėtingas procesas, reikalaujantis daugiadalykio požiūrio ir kelių subjektų dalyvavimo. Dėl šios priežasties būtina nustatyti Reglamento (ES) 2020/741 II priede nustatytų pagrindinių rizikos valdymo elementų technines specifikacijas, siekiant užtikrinti, kad pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planai būtų patikimi, aukštos kokybės ir pagrįsti sisteminiu požiūriu. Tuo siekiama išsamiau išdėstyti, kaip rizikos valdymo plano rengėjai ir jį rengiant dalyvaujantys rizikos vertintojai turėtų tinkamai atsižvelgti į visus pagrindinius elementus, atlikdami struktūrinę ir išsamią pakartotinio vandens naudojimo sistemos analizę. Rizikos valdymo planui parengti turėtų būti įmanoma naudoti jau turimus rizikos vertinimo ir valdymo protokolus su sąlyga, kad bus laikomasi šiame deleguotajame reglamente nustatytų techninių specifikacijų;
- (3) tam, kad rizikos valdymo planuose pateikta informacija būtų patikimas pagrindas nustatyti prevencines priemones ir barjerus ir užtikrinti, kad drėkinimas regeneruotu vandeniu būtų saugus žmonių bei gyvūnų sveikatai ir aplinkai, ji turėtų būti paremta patikimiausiais turimais moksliniais įrodymais ir kitais patvirtinamaisiais šaltiniais, išsamiai dokumentuotais rizikos valdymo plane;

---

¹⁴ OL L 177, 2020 6 5, p. 32–55.

- (4) valstybėse narėse įdiegtos pakartotinio vandens naudojimo sistemos gali skirtis savo struktūra ir būti naudojamos daugelio galutinių naudotojų. Be to, vienas rizikos valdymo planas pagal Reglamentą (ES) 2020/741 gali apimti daugiau nei vieną pakartotinio vandens naudojimo sistemą. pagrindinių rizikos valdymo elementų techninės specifikacijos turėtų būti pakankamai lanksčios, kad jose būtų atsižvelgiama į minėtus skirtumus ir kartu pateikiamas išsamus sistemos vaizdas bei pakankamai informacijos, kad būtų galima nustatyti visą galimą susijusią riziką,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2020/741 II priede nustatytų pagrindinių rizikos valdymo elementų techninės specifikacijos išdėstytos šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 03 11

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN